ESPAI 17

Presentació de projectes avaluats en Serveis Socials Bàsics

Dijous, 22 d'octubre de 2014

CONGRÉS de SERVEIS SOCIALS BÀSICS

Anem Junts. Projecte grupal per vèncer la soledat

Isabel Tor
Educadora social del CSS Numància. Ajuntament de Barcelona

La creació del projecte Anem Junts va sorgir al llarg de l'any 2011-12. Arran de l'observació de les necessitats que presentaven un col·lectiu de persones amb dificultats per vincular-se socialment.

La intenció era donar resposta a les situacions d'aïllament social, manca de vincles i relacions socials. Es volia oferir un espai obert i dinàmic que facilités les relacions socials i la creació de vincles entre persones que comparteixen realitats semblants i aproximar el grup i els seus membres al territori per tal de fer-los visibles.

Metodologia

Un dels principis bàsics d'aquest projecte ha estat la metodologia participativa igualitària, per tal de fomentar l'autoestima, l'autonomia, el pensament reflexiu, crític i creatiu. Tots aquests elements s'han realitzat amb tècniques grupals orientades a fomentar els vincles entre els membres del grup i per afavorir la visualització del grup i dels seus membres al territori.

Les estratègies i accions realitzades han estat diverses: dinàmiques de cohesió social, sessions de conversa, sortides a espectacles, visites a entitats del barri, participació en plans comunitaris del barri, tallers de teatre, risoteràpia, treball psicològic amb els membres del grup i creació d'un relat curt grupal. També s'han realitzat sortides d'un dia a la muntanya.

Per tot això, hem ofert un espai segur de trobada basat en el respecte i hem fomentat que les relacions entre els membres del grup fossin de confiança i autoajuda. És a dir, terapèutiques amb si mateixes.

Com a model de conducció vam valorar un paper d'acompanyament i guia. Així, assenyalant, durant tot el procés, totes aquelles capacitats del grup i dels seus membres a mesura que s'anaven succeint. També, fomentant decisions del grup consensuades per tal de minimitzar conflictes i fomentant les capacitats d'autoorganització.

Creiem que el treball amb diverses tècniques ha estat un gran encert i voldríem destacar-ne les més efectives.

Val a dir que totes les estratègies s'han articulat en un conjunt d'activitats on el vehicle principal han estat les sessions de conversa. En aquest sentit, destaquem que com esmenten diversos autors, entre ells Foulkes i Anthony, la funció verbal té múltiples virtuts terapèutiques.

Nosaltres hem observat que facilita canvis conductuals -de l'evitació en les relacions socials a la participació i implicació al grup. Alhora, això afavoreix una millora en la comunicació i en l'estat d'ànim dels membres.

Cal tenir en compte que és important resistir els moments de més tensió emocional sense trencar la dinàmica grupal, tot i la dificultat que implica, sempre i quan no es detecti una situació de risc. És a dir, resistir el fenomen cadena descrit per Foulkes, referint-se a moments grupals de gran tensió emocional que fomenten la comunicació, la dinàmica grupal i l'autoajuda entre els membres del grup.

Altres tècniques utilitzades:

L'artteràpia es pot definir com una aplicació científica de l'art com a treball transdisciplinari i terapèutic amb persones que amb la seva capacitat intel·lectual i potenciant el seu procés creatiu, puguin aprendre a conèixer els seus problemes, les seves habilitats, facultats i recursos. Les teràpies orientades en l'art són formes terapèutiques que es concreten en la utilització de diversos mitjans artístics i d'expressió com el dibuix, la dansa i el moviment, el teatre, la música, l'escriptura, etc. el treball transdisciplinari suposa la integració d'aquestes arts, incloent l'expressió verbal i no verbal.

Teatre social, de l'oprimit i/o psicodrama

Atès el potencial terapèutic de les arts escèniques hem treballat amb una síntesis de diferents tendències.

Hem fet una aproximació al teatre social d'Antonio Buero (teatre de l'oprimit és un corrent del brasiler Augusto Boal).

El teatre és una eina educativa molt eficaç ja que està associada amb experiències positives relacionades amb l'aprenentatge, la socialització i la comunicació. D'altra banda, afavoreix la capacitació social (empatia, escolta activa, negociació i assertivitat etc.). Interpretar un paper permet veure les situacions personals, familiar i/o socials des de noves perspectives, possibilitant canvis en els seus models relacionals i la seva conducta.

El dibuix i l'escriptura a traves de la il·lustració i la redacció d'un conte

L'escriptura expressiva i terapèutica ajuda a l'elaboració de vivències traumàtiques; provoca una sèrie d'efectes en cascada sobre la salut física; estimula la protecció immunològica; relaxa i millora la qualitat del son; ajuda a controlar la tensió arterial; redueix el consum d'alcohol i fàrmacs, i, a més, reordena el pensament, promou les connexions amb els altres i disminueix les crisis depressives.

Escriure canvia la forma en què la gent pensa i organitza el seu món intern, exigeix detenir-se sobre l'experiència, revaluar les circumstàncies fins que s'arriba a una nova representació cerebral.

En el nostre grup s'ha realitzat un relat curt col·lectiu i les posteriors il·lustracions (pluja d'idees, realització d'un petit guió i participació en la construcció de tots els membres). També s'ha participat en projectes comunitaris del territori (participació en una rua fent-nos les disfresses i participant en una dansa amb tots els participants).

Avaluació del procés grupal

Nosaltres hem volgut introduir una avaluació periòdica, dinàmica i oberta a tots els agents participants del projecte i, especialment, als membres del grup. L'objectiu avaluatiu ha perseguit sumar esforços de totes les persones participants per fer créixer el projecte i millorar-lo i aproximar-ho a totes les entitats del territori. En l'avaluació s'han contemplat els aspectes positius del projecte i les dificultats.

Primera edició 2011- 2012. Creació de vincles i grup d'autoajuda

En el transcurs de la primera edició es va consolidar un grup de persones estables que hi participaven activament. Es va aconseguir un espai de seguretat i confiança que va permetre l'expressió de sentiments, emocions, problemàtiques, compartint experiències de vida i afavorint la resolució de problemes. Es van realitzar tallers de teatre, risoteràpia, sortides a teatre, concerts, visites a altres recursos del territori, excursions, etc.

De l'avaluació grupal realitzada periòdicament vam extreure les següents propostes de millora del projecte.

1. Si bé en un primer moment el projecte grupal es va dissenyar per a persones de 60 fins a 80 anys, es va valorar que les persones d'entre 40 i 65 anys són les que queden excloses dels recursos socials per afavorir les relacions. Això ens va fer canviar la franja d'edat dels candidats a la segona edició del projecte.
2. A finals d'aquesta edició, es va començar a gestar la proposta de crear una associació sense ànim de lucre que englobés totes les persones que volen deixar l'aïllament enrere.
3. Arran de l'avaluació de la primera edició del projecte, ens vam adonar que 10 mesos eren insuficients per abordar totes les problemàtiques dels participants i consolidar els hàbits socials treballats, i vam decidir continuar amb els membres del grup i donar cabuda, en la següent edició, a altres persones que també podien beneficiar-se de participar en aquest projecte.

Les principals dificultats en aquesta edició van ser:

1. Actituds antigrupals Nisum (200) (mecanismes de defensa, d'evasió, invasions de l'espai grupal amb incontinència verbal per part d'algun membre, etc.).
2. Dificultats per mantenir alguns moments de tensió grupal com explicacions de situacions viscudes molt complexes on es condensen emocions molt potents a nivell col·lectiu (fenomen en cadena Foulkes i Antony).

Segona edició 2012-13 (procés creatiu del grup i fer-se present en el territori)

En el transcurs del primer trimestre, es van poder iniciar els tràmits d'associació però, posteriorment, per falta de maduresa del grup no es va poder continuar i es va decidir reunificar les dues edicions en un sol grup, però no es va abandonar la iniciativa, tan sols es va ajornar i es va treballar per dotar d'eines els membres del grup. Això ens va suposar la conducció d'un grup força nombrós, d'unes 25 persones aproximadament.

En aquesta edició, a més de les activitats esmentades de l'anterior edició, es va participar en un pla comunitari (Rua Xic), tallers de manualitats, i en la construcció d'una historia grupal i les il·lustracions de la mateixa.

L'avaluació del grup, professional i del territori va ser molt positiva i d'aquest procés vam extreure la necessitat de fer alguns canvis.

1. Buscar, per la propera edició, un altre local on reunir-se, acordant amb l'entitat que ens cedia i els membres del grup les normes a seguir.
2. Prioritzar el procés de constitució de l'associació, la publicació del relat curt i la presentació d'aquest projecte al territori.

3a edició (presentació del relat curt i de l'associació al territori)

- S'han aconseguit els objectius específics d'elaboració dels estatuts i repartiment de càrrecs i tramitació de l'associació.
- Destacar la publicació de la historia grupal que es va realitzar en la segona edició (objecte simbòlic de grup).
- Presentació de la nova associació Anem Junts i de la seva publicació d'un relat curt.
- Presentació de l'associació al Secretariat d'Entitats de Sants i acceptació de la mateixa per unanimitat en l'Assemblea de constitució del Secretariat.

Alguns autors consultats:

Ayerra, JM. (1996): *Del Individuo al grupo*. Conferencia inaugural de la VI Jornadas de APAG, Zaragoza, 8 y 9 de Noviembre de 1996.

Foulkes, S.H.; Anthony, E.J. (1964): *Psicoterapia psicoanalítica de grupo*. Paidós: Buenos Aires.

Guimón. J., (2003): *Manual de terapia de grupos. Tipos, modelos y programas*. Madrid: Biblioteca Nueva.

Sunye, J.M. (2008): *Psicoterapia de grupo grupoanalítica. El proceso de construcción de un conductor de grupo*. Madrid: Biblioteca nueva.

Nisum, M. (2000): *El antigrupo*. Boletín 19: 17-20.

Bion, W.R. (1980): *Experiencias en grupos* (p. 116-129).

Atenció grupal "Camaleoning". CSS El Parc – Vila Olímpica

Sonia Lorés
Treballadora social del CSS El Parc - Vila Olímpica. Ajuntament de Barcelona

1. Finalitat

Facilitar eines perquè famílies afectades per situació d'atur i/o de crisi econòmica o habitatge, s'activin en la recerca de solucions i, en el possible, generin noves relacions d'ajuda mútua.

2. Destinataris: persones i/o famílies:

- en situació d'atur o amb feines precàries
- amb problemes per mantenir l'habitatge
- amb capacitats de reaccionar/activar-se
- sense problemes de salut mental ni toxicomanies
- prioritàriament amb fills a càrrec

3.Objectius:

- Informar i orientar sobre ajudes i prestacions, entitats de suport, etc.
- Promoure espais d'observació / anàlisi personal / familiar / social.
- Ajudar a activar-se en la recerca d'alternatives laborals, d'habitatge, d'economia domèstica, etc.
- Facilitar creació de xarxa de suport entre les famílies.

4. Metodologia

Sessions grupals, amb diferents temes a tractar a nivell informatiu, obertes i flexibles a les aportacions dels participants. L'eix vertebrador de les sessions serà mantenir i millorar la mobilització laboral, incidint en aquells aspectes que afecten les causes i conseqüències de la precarietat laboral.

5. Temes a treballar:

- laboral
- habitatge
- ajudes i prestacions familiars
- com afecta la crisi a nivell psicològic i relacional
- economia domèstica
- entitats del territori

6. Sessions:

Setmanals, d'una hora i mitja; unes 12 sessions per grup.

7. Nombre de persones:

Màxim 12 persones (6-8 famílies).

8. Professionals:

TS + ES + Psicòleg.

9. Avaluació:

Contínua, per part dels professionals, i al final del procés amb qüestionaris d'avaluació omplerts pels participants.

Presentació de Camaleoning

Intervenció psicosocial amb famílies dins l'àmbit escolar

Associació Apropa't formada per Elies Martínez, Aïda Ballester, Ana González, Johanna Jiménez, Laura Peret i Irene Moulas

L'associació Apropa't naix per la nostra preocupació per la infància que està sofrint les conseqüències de la crisi actual. El projecte va començar amb un plantejament de la qüestió més teòric/investigador en el context acadèmic (Màster). El fenomen en el qual ens vam interessar al principi fou els desnonaments, i com aquests podien afectar els nens i nenes, tant a nivell físic, emocional, psicològic i social. En aquest procés es va identificar Ciutat Meridiana com el barri més desnonat de Catalunya. Vam iniciar el contacte amb una escola d'aquest barri, amb la voluntat de conèixer de primera mà la realitat dels desnonaments i l'impacte que es produeix al barri i amb els infants. Efectuat aquest treball, el col·legi ens va obrir les portes per poder materialitzar el projecte.

El projecte Apropa't s'ha convertit en una associació i durant el curs 2013-2014, quan hem realitzat un projecte pilot amb aquestes famílies en risc d'exclusió. Aquest treball es va dur a terme des de novembre fins maig. Es realitzaven les sessions els divendres a la tarda: dues al mes amb els pares i mares, tots els divendres amb els nens i nenes, i un cop al mes, tots junts. Des de juliol fins al dia d'avui, l'equip està organitzant les avaluacions, i preparant les sessions per continuar el projecte al gener.

Quina metodologia d'avaluació heu plantejat i instruments específics utilitzats?

El projecte Apropa't va definir una metodologia mixta d'avaluació de la intervenció. Per tal d'aconseguir-ho es va establir la recerca de dades primàries, quantitatives i qualitatives, a través de l'aplicació d'instruments i entrevistes estructurades. A l'inici del projecte pilot es van plantejar dos tipus de metodologia d'avaluació:

1. Qualitativa. Aquest enfocament respon a un paradigma subjacent i interpretatiu a través de la comprensió i interpretació dels esdeveniments en un moment, espai i realitat determinas. És adaptable, holística i humanitza l'activitat avaluadora. No obstant, l'avaluador/a pot perdre's en les complexitats de la vida real, pot acabar fent afirmacions poc significatives, basades en impressions. Pel que es considera imprescindible realitzar amb rigor i professionalitat aquests tipus d'avaluació, així com complementar-la amb l'avaluació quantitativa.

Pel que fa a aquest tipus d'avaluació hem comptat amb informació proporcionada pels propis nens i nenes a cada sessió, pels pares i mares implicats en el projecte, per la psicòloga de la escola i també pels encarregats de l'esplai del barri (assentat a l'escola). També hem rebut *feedback* dels mestres i tutors dels nens i nenes.

Els instruments emprats per a aquesta metodologia han sigut:

- Al començament del projecte unes entrevistes inicials, amb les quals s'ha pogut realitzar una història social, a partir de la qual realitzar el seguiment de casos.
- En cada sessió s'ha realitzat un full d'assistència, una observació participant (on cada tècnic assumia un rol en la sessió; dinamitzador o observador) i s'omplien les fitxes de sessió (en les quals s'avaluava el contingut que s'havia treballat, la resposta dels participants i la seva evolució i demanda). Aquesta metodologia es realitzava en les sessions amb els nens i nens, mares i pares i a les conjuntes.
- Destacar que, a la sessió de nens i nenes es seguia una metodologia de sessió recomanada per la psicòloga, Nuria Casanovas. En aquesta es comptava amb una avaluació periòdica immediata després de cada dinàmica. Com a exemple podem trobar la realització d'un dibuix lliure, dibuixar una cara, dir una paraula abans de sortir, com per exemple un color, un animal, un sentiment, etc.
- També comptàvem amb el feedback del professorats i tutors, així com de la psicòloga del col·legi, que han seguit el procés i amb els quals s'ha intentat dur a terme un treball integral.

2. Quantitativa. Es pretenia cercar els fets, causes i resultats del procés per tal d'assegurar l'objectivitat i la validesa. Aquesta metodologia i els instruments utilitzats estan relacionats amb els objectius, tal i com es mostra a la taula. Es va buscar que els instruments estiguin estandarditzats i siguin independents del biaix de l'avaluador/a. A la taula següent es mostra la relació entre objectius, indicador a avaluar i instrument utilitzat.

Quant a el mesurament quantitativa, durant l'any 2013, el projecte Apropa't va realitzar una exhaustiva recerca[1] d'instruments, validats a Espanya, que ens donaren informació sobre aquelles variables en què ens proposàvem intervenir[2]. D'acord amb els objectius específics establerts al projecte inicial, les variables que l'equip del projecte va definir com a factibles i pertinents de mesurament són: Resiliència, Autoconcepte i Suport Social, vinculats als objectius 1, 3 i 4, respectivament.

***Escala de resiliència de Wagnild i Young** (1993). L'instrument utilitzat per mesurar la "Resiliència" és la *Resilience Scale* desenvolupada per Wagnild i Young l'any 1993 i la versió en espanyol d'aquesta escala fou

1 El mètode de recerca inclou revisió bibliogràfica i consulta a experts en la matèria.

2 És necessari assenyalar que el projecte pretén en els seus inicis impactar a les àrees esmentades, però no aïlla altres factors que puguin estar influint.

OBJECTIUS	OPERACIONALITZACIÓ	INDICADORS	INSTRUMENTS
OG: Fomentar la resiliència en famílies en risc i situació de desnonament a través del treball conjunt per tal d'aconseguir una bona xarxa de suport i millorar el benestar psicològic.			
OE1: Fomentar estratègies de superació de las famílies afectades pels desnonaments a través d'activitats psicoeducatives.	Resiliència	Escales de la resiliència	Escala de resiliència de Wagnild i Young*
OE2: Crear un espai de comunicació, confiança i seguretat en el que es puguin compartir aquelles inquietuds i preocupacions latents de les famílies.	Suport Social		Qüestionari de suport social funcional Duke-Unk**
OE3: Millorar l'autoconcepte de les persones afectades pels desnonaments.	Autoconcepte		Qüestionari d'autoconcepte AF5***
OE4: Reforçar el vincle de les famílies amb les xarxes de suport existents al barri a través d'activitats relacionades amb la inclusió que els apropen als recursos i a els ajudin a conèixer els seus drets i obligacions.	Suport Social		Qüestionari de suport social funcional Duke-Unk

desenvolupada per Heilemann, Lee i Kury el 2003. L'escala, tipus Likert, consta de 25 afirmacions a les quals, la persona pot respondre en un rang d'entre 1 i 7, on "1" significa "en desacord" i "7" significa "d'acord". Aquest instrument mesura el grau de resiliència individual, considerada com a positiva per a l'adaptació de les persones, i es divideix en dues dimensions; competència personal i acceptació d'un mateix, dimensions considerades essencials en el Projecte. Aquestes dues dimensions mesuren les següents característiques de resiliència: equanimitat, perseverança, confiança en un mateix, satisfacció personal i sentir-se bé sol. El rang de resposta oscil·la entre 25 i 175 punts i, a major puntuació, major resiliència. Els nivells de consistència interna varien entre .74 i .94 (Quinceno i Vinaccia, 2011).

Aquest qüestionari fou escollit seguint els següents criteris: per la seva fàcil aplicació, per estar validat per a població jove i adulta i, finalment, per les propietats psicomètriques que es mostren tant a la versió original com a la seva versió en castellà.

****El qüestionari de suport social funcional Duke-Unk**. El concepte de "Suport Social" és considerat com un dels determinants socials de la salut i el benestar. Generalment, s'analitza la percepció de suport en les relacions íntimes i de confiança i els seus efectes en la salut i el benestar, oblidant l'estudi de les comunitats com a font de suport social, a pesar que la interacció social amb els membres i organitzacions de la comunitat constitueixen una potencial font de suport per a les persones. A més, es deriva un sentiment de pertinença i d'integració a una comunitat més amplia amb importants implicacions per al benestar individual i social (Gracia i Herrero, 2006). Davant aquesta realitat, l'equip ha optat per emprar dos instruments: un Ad-Hoc, dissenyat especialment per a aquesta intervencions i el Qüestionari de Suport DUKE-UNK (adaptat). Les variables que han sigut considerades en el mesurament són: 1. Suport Comunitari, que inclou situació com a receptor de suport; Percepció de la disponibilitat i suport real; Satisfacció: qualitat de la resposta; Contingut del suport: emocional, instrumental, informatiu i valoratiu; Xarxa avaluada: xarxa externa; 2. Suport confidencial i suport afectiu de les xarxes més properes.

El text es componia d'onze ítems, amb cinc punts de resposta; 1=molt menys del que desitjo i 5= tant com desitjo.

*****Autoconcepte.** Respecte l'"Autoconcepte", es va utilitzar el Qüestionari d'Autoconcepte AF5 desenvolupat per García i Musitu l'any 2005. Les dimensions que són mesurades a través d'aquest qüestionari són: autoconcepte en l'àmbit laboral, social, emocional, familiar i físic. Les preguntes foren modificades quant al llenguatge, no al contingut, tenint en compte la població a qui anava dirigit el mesurament. Un estudi desenvolupat per Esnaola, Rodríguez i Goñi (2011), aplicat a una mostra de 1259 persones, entre 12 i 80 anys, del País Basc, demostra que aquest qüestionari té índex de fiabilitat superiors a .71.

El text es componia de 30 ítems, els quals es podien puntuar amb un valor d'entre 1 i 99, segons el seu grau d'acord en cada frase.

Com l'heu aplicada?

El mètode d'aplicació dels instruments esmentats precedentment fou quasi experimental pre i post, és a dir, amb la fi de conèixer si la intervenció ha tingut els efectes desitjats s'ha realitzat un mesurament de línia base, a l'inici del projecte, i un mesurament quan el projecte havia finalitzat.

No obstant, cal fer menció a quatre moments específics d'avaluació:

- **Avaluació inicial.** Vam intentar ser flexibles a les necessitats del col·legi, per mitjà del qual proposaven la participació en el projecte a aquelles famílies de qui pensaven que els seria positiu venir a les sessions. Es van realitzar entrevistes inicials per tal de conèixer en profunditat cadascuna de les situacions familiars. A la primera sessió es van passar els texts. A la planificació es va creure important que fou un procés en què la importància era establir un vincle de confiança segur.
- **Avaluació de procés**. Les sessions han sigut avaluades individualment al finalitzar. També s'han realitzat dues reunions d'equip de casos, en què es parlava sobre el cas individual de cada família, tenint en compte la demanda inicial, l'acolliment al grup, la resposta i motivació i en general l'evolució dels nens i nenes amb els pares i mares.

- **Avaluació de resultats.** Es va fer una reunió personalitzada en cadascuna de les famílies on es donava un feedback de l'evolució del fill o filla. A la mateixa reunió es feia una entrevista semiestructurada per avaluar el conjunt de sessions realitzades i es tornaven a passar els texts de l'avaluació d'inici.
- **Avaluació de seguiment.** A causa del nombre reduït de participants, hem decidit no dissenyar una avaluació de seguiment formal i detallada. Tot i això, com el proper any es reprendrà el projecte, sí que podrem conèixer (encara que informalment) l'evolució de les famílies i, fins i tot, podrem continuar treballant amb elles.
- **Avaluació d'impacte.** Es va tenir en compte al disseny però, d'acord amb el seguiment del projecte, no està previst dur-se a terme perquè hem observat que el grup ha sigut massa reduït i el fet que hi hagi famílies que han abandonat el procés o l'assistència discontínua, dificulta l'anàlisi del impacte. No obstant això, es tindrà en compte per al proper curs.

Quins resultats heu obtingut?

Per tal de facilitar la comprensió dels resultats obtinguts, s'ha intentat organitzar d'acord amb cadascuna de les avaluacions plantejades amb anterioritat:

- **Avaluació inicial.** Hem comprovat que, d'acord amb les entrevistes inicials i la derivació per part de l'entitat educativa, un requisit d'inserció dels participants no poden ser els desnonaments. El desnonament o el risc de ser desnonat és una situació o experiència més d'un conjunt d'elements en un procés d'empobriment i de risc d'exclusió. Ens situaríem més aviat en l'atenció del benestar psicosocial de famílies afectades per la crisi o en risc d'exclusió.
- **Avaluació de procés**. La valoració general del projecte per part dels tècnics, de les famílies i de l'escola és positiva. No obstant això, considerem els següents elements per tal de supervisar en el nou projecte que es desenvoluparà al 2014-2015:
  - o El grup és reduït, caldria establir un nombre mínim i màxim de participants idoni.
  - o Cal acurtar el temps entre sessions. Amb els infants la durada estava bé per tenir un seguiment de treball, però amb els pares y mares sembla que son necessaris canvis per assegurar i facilitar la seva assistència.
  - o Absència de contrapartida. Els participants no reben cap compensació material a canvi, el que fa que la seva assistència estigui motivada únicament pel benestar dels fills/es, element a valorar positivament.
  - o Discontinuïtat en l'assistència. Revisar el horari en el que s'executen les sessions. o La participació dels nens i nenes ha sigut positiva. Han anat evolucionant d'acord amb els objectius plantejats en cada sessió, com ara: respectar els companys, el material, l'horari del berenar, l'ajuda al company...
  - o Trobem necessària una reunió d'avaluació intermitja, on revisar i parlar sota el seguiment dels diferents casos i definir línies a seguir al llarg del procés.
- **Avaluació de resultats.** Tenim molts elements qualitatius (professorat, mares i pares) que confirmen la utilitat d'aquest projecte i el impacte positiu que ha tingut en les famílies. No obstant, aquesta avaluació ha d'intentar materialitzar-se i fer un seguiment més formal i professional d'aquests agents. Tanmateix, s'ha revisat i actualitzat els objectius i indicadors per tal de replantejar l'avaluació quantitativa, per les mateixes raons que s'han explicat a l'avaluació d'impacte.

Aquí cap ser humils i no ens podem adjudicar els resultats obtinguts sols al nostre projecte, sinó que ens trobaven en un context on l'escola té el seu propi ventall de recursos que faciliten la consecució d'aquests objectius. El treball en equip i amb coordinació és una eina imprescindible en la millora del benestar de les famílies en aquests context de crisi. S'ha de treballar en una mateixa direcció.

A partir d'aquests resultats que podeu o ja heu millorat o canviat del vostre projecte inicial.

- o Ajustar els objectius adaptant-los a la realitat i al context en el que situem el projecte, ja que gràcies a aquesta experiència pilot i a l'avaluació hem vist com els objectius plantejats no especificaven altres situacions que també són pròpies d'una situació d'exclusió, encara que no hagin arribat a la situació de desnonament. I per tant, són igualment, susceptibles de participar en el projecte.
- o Gestionar el temps. Reorganitzar el nombre de sessions d'acord amb el temps previst. Dissenyar

les sessions d'acord als temes a treballar de manera específica i detallada.
  - Establir un protocol formal per tal de mantenir contacte periòdic, una coordinació eficaç i productiva, i treball en equip continu amb els professors/es i la psicòloga de l'escola.
  - Augmentar el nombre de participants.
  - D'acord amb els resultats obtingut a l'avaluació de procés, aplicar les observacions recollides a les sessions, així com les millores que es van produir, i modificar els errors.
  - Definir amb més detall els indicadors, pel tal d'aplicar amb més eficàcia els instruments i poder obtenir una avaluació quantitativa més pròxima a la realitat.
  - Tenir més determinació a l´hora de contactar amb altres professionals amb l´objectiu de coordinar el treball que se està a fer al barri, sumar forces i esforços.

MOTIUS BONA PRÀCTICA

- **Visió global del problema.** Ens vam centrar en el que correspon a la problemàtica dels desnonaments, però em obert la perspectiva fins arribar a considerar el desnonament com un estadi més en una situació d'exclusió. Sense perdre de vista l'objectiu de donar suport al benestar psicosocial de les famílies participants.
- **Flexible i transferible.** Tal i com hem dit, el nostre treball intenta adaptar-se a les necessitats familiars en les que ens trobem. Així, serà transferible a altres escoles, sempre estudiant i adaptant-se a la demanda i necessitats de la comunitat o famílies a les que sigui destinat.
- **Vessant psicosocial d'intervenció.** És una forma d'abordar el problema del desnonament i la pobresa des d'una vessant psicosocial innovadora. Les intervencions habituals estan encaminades a temes de recursos, inserció laboral, etc. Ambdues formes d'intervenir han de ser complementàries.
- **Treball integral/holístic.** Ens preocupava el benestar infantil i hem treballat amb els agents que estan en contacte amb ells; família i escola. Aquet punt ens sembla imprescindible, ja que no sols treballem pel benestar dels infants, sinó que, gracies a aquet treball amb el seu entorn més immediat, es pot generar un canvi més extens.
- **Espai participatiu.** Les sessions grupals faciliten que els participants mateixos aporten interrogants, preocupacions, dubtes, situacions, i respostes particulars, així com estratègies. Fa d'un procés d'aprenentatge enriquidor per a totes les parts implicades.
- **Infants com agents molt potents de canvi.** El treball amb nens i nenes que viuen diàriament situacions d´exclusió permet conèixer el seu punt de vista sobre el que els està passant, i també, al integrar-los i escoltar la seva vivència, permet que els nens i nenes es senten part de la solució dels problemes.

Conclusió: per finalitzar, aquesta experiència pilot desenvolupada l´any passat ens ha permès també dissenyar i posar a la pràctica l´avaluació del projecte. Aquesta avaluació, amb els seus encerts i coses a millorar ens permetrà aplicar un model d´intervenció mes proper a la realitat social amb la qual intervindrem aquest any 2014-2015.

BIBLIOGRAFIA

Bellón Saameño, J.A., Delgado Sánchez, A., Luna del Castillo, J. de Dios i Lardelli Claret, P. (1996). *Validez y fiabilidad del cuestionario de apoyo social funcional Duke-WC-II*. Atención Primaria, 18 (4), 153-163

Esnaola, I., Rodriguez, A. i Goñi, E. (2011) *Propiedades psicométricas del Cuestionario AF5*. Anales de Psicología, Vol. 27, N°1, pp. 109 – 117.

Gracia, E. i Herrero, J. (2006) *La comunidad como fuente de apoyo social: Evaluación e implicaciones en los ámbitos individual y comunitario*. Revista Latinoamericana de Psicología, Vol. 38, N°2.

Heilemann, M., Lee, K., i Kury, F.S. (2003). *Psychometric properties of the Spanish versión of the Resilience Scale*. Journal Nurs Meas, 11(1), 61-72.

Quiceno, J. i Vinaccia S. (2011) *Resiliencia: una perspectiva desde la enfermedad crónica en población adulta*. Pensamiento Psicológico, Vol.9, N° 17, pp. 69-82.

Wagnild, G.M. i Young, H.M. (1993). *Development and psychometric evaluation of the Resilience Scale*. Journal Nurs Meas, 1(2), 165-78.

Projecte Talent Humà. Consell Comarcal de l'Urgell. Servei Bàsic d'Atenció Social Primària de Bellpuig

Jordi Baiget, educador social, professional de l'equip d'atenció primària del Consell Comarcal de l'Urgell. Mediador familiar, pallasso i terapeuta.

Tipologia del programa: Treball comunitari - intervenció en problemàtiques sociopersonals.

Població a qui va adreçat: a persones en situació de vulnerabilitat social.

Àmbit territorial: Municipi de Bellpuig.

Responsables: Jordi Baiget i Glòria Torra, treballadora social del Departament de Serveis Socials del Consell Comarcal de l'Urgell.

"Totes les persones tenim la capacitat i la llibertat de poder decidir sobre els nostres sentiments i emocions per poder caminar per la vida, amb poc equipatge i un gran somriure." (Jordi Baiget 2012)

Jordi Baiget, durant la presentació del projecte

Sinopsi del projecte

Aquest projecte ens ha permès establir una nova línia de treball i intervenció dins del treball socioeducatiu, dins de l'àmbit grupal/comunitari per tal de potenciar i treballar d'una forma integral amb les persones que es troben en situacions de vulnerabilitat social i que venim atenem dins la nostra tasca diària.

Tenim l'objectiu d'optimitzar la nostra feina, però sobretot el de capacitar i apoderar les persones com a part essencial i procés del nostre treball, davant l'actual panorama i moment socioeconòmic que estem vivint, on els recursos de l'administració són cada cop són més minsos i la demanda i la insatisfacció social creixen constantment envoltades de la pèrdua de confiança, de creences i de valors en el sistema capitalista on vivim.

El treball comunitari és una part important i porta implícit reforçar i potenciar les subxarxes com a alternatives vàlides d'autoajuda.

Poder atansar tècniques de Coach de Vida (lideratge), PNL (Programació Neurolingüistica) i THT (humor terapèutic) de darrera generació, entre altres, a persones que es troben en aquestes situacions, possibilita que part de les respostes que s'han de generar per buscar i cercar canvis les facin elles mateixes i que no deleguin i descarreguin la seva corresponsabilitat en nosaltres (com a professionals) per tal que els gestionem "el seu mal estar" i "demandes", i que en bona part passa perquè ells mateixos s'adonin de quins aspectes personals han de treballar o millorar per vèncer les limitacions i dificultats que "originen" els seus problemes, triant un opció i pla de treball que els ha de dur a millorar la seva vida i situació.

Justificació

Des de l'Equip de Serveis Socials d'Atenció Primària de l'Ajuntament de Bellpuig i arran de la nostra tasca, ens trobem sovint amb diverses famílies, moltes d'elles amb infants i adolescents dins del seu nucli i que també es veuen afectades per diferents situacions i/o problemàtiques socials.

Per tal d'abordar aquestes problemàtiques i atendre millor les persones (infants, adolescents i/o els seus progenitors) ho farem, entre altres, apoderant als caps de família i persones adultes dels nuclis familiars per tal que dissenyin el seu propi **pla de (millora de) vida**.

D'altra banda, sovint ens trobem amb circumstàncies i situacions sociofamiliars similars que estem atenem individualment amb els nostres recursos i habilitats professionals, i cada cop amb menys suport i ajuts dels recursos locals, a més d'altres projectes i/o activitats comunitàries.

També hem observat que molts d'aquests factors i situacions de risc o vulnerabilitat social, habitualment, vénen determinats per les dinàmiques sociofamiliars i de l'entorn on viuen, que no els ajuden, ni faciliten cercar respostes, ni solucions reals per generar canvis.

PROJECTE TALENT HUMÀ (EMPODERAMENT)

El Caoching de Vida permet desenvolupar les competències del Líder.

El límit sols està en la voluntat i l'esforç del propi Líder.

L'humor te permet ser més humà i expandir més els teus horitzons.

empoderar, empoderament: el verb empoderar i el seu derivat *empoderament* no estan recollits en la nomenclatura normalitzada catalana, però s'usen amb el sentit de «donar poder».

Segurament es tracta d'un calc de l'anglès *empower* i *empowerment*.

Tot i que la forma "correcta" seria *apoderament*, nosaltres definim apoderament com el procés pel qual una persona o un grup social adquireix o rep els mitjans per a enfortir el seu potencial en termes econòmics, polítics o socials.

Nosaltres a l'hora de dissenyar aquest projecte partim que el comunicar, atendre, gestionar "males notícies" i/o "respostes no desitjades" a l'entorn, àmbit dels serveis basics d'atenció social és un repte professional i personal amb el que lluitem cada dia i cada vegada en més ocasions; no ens resulta còmode, ni és feina fàcil per ningú, ni pels professionals ni per les persones i/o famílies amb les que tractem cada dia: Però tot es torna encara més complicat quant els recursos socials i estructurals de l'administració "trontollen", a més de que moltes persones canalitzen la seva frustració

i malestar social, juntament amb el desengany dels governants i llurs decisions, descarregant sobre aquest (i altres) col·lectius professionals "de primera línia".

Creiem que part de la resposta passa per poder gestionar i optimitzar millor la nostra feina i per poder "fer pedagogia" de la informació, de l'atenció, de l'escolta, de la qualitat del servei, de com comuniquem, etc. per així poder percebre i adonar-nos de que tots som part d'aquesta interacció, sobretot ara, en aquests moments socioeconòmics tant delicats que ens toca viure a casa nostra, per contra del "tercer mon" i altres realitats socials minoritàries o llunyanes per molts, des de fa moltes dècades.

Entenem que aquest procés d'empoderament és una opció personal que tenim i la podem usar davant una situació d'adversitat, que implica llibertat per prendre decisions envers el nostre futur més immediat. L'empoderament de les persones parteix de creure per ser i estar i en saber dir, si s'escau: NO, no com negació, sinó com Noves Oportunitats i com exercici de llibertat i qualitat de la nostra vida.

Les persones tenim el poder de canviar la nostra realitat i som les úniques responsables de triar com ens sentim, com estem i que volem, però tenim que creure en la nostra capacitat per aconseguir-ho i ser-ne conscients per treballar-les i potenciar-les.

D'altra banda els professionals que treballem la promoció del benestar dins de l'actual camp i panorama social, sovint fem processos d'acompanyament de les persones implicant-nos emocionalment i això comporta un desgast important. El treballar per l'empoderament des de l'empoderament implicarà que com treballadors no ens desgastem tant, perquè cedirem el protagonisme a les persones dins del seu pla de treball en el seu procés de millora o canvi, respectant les eleccions i decisions, i sols preveurem professionalment que aquestes garanteixin els veritables aspectes i les decisions triades dins del marc socioeducatiu, amb més serenor i distància emocional.

Defensem i apostem aquesta metodològica de treball, perquè sabem que afavoreix el desenvolupament dels recursos i habilitats personals dins del seu procés de millora de vida.

També creiem que hem d'incidir en altres aspectes de la vida de les persones amb les que treballem, canviant substancialment la nostra manera i tarannà de l'abordatge, degut que hi ha grans àrees que ara, majoritàriament, son ignorades i que per la vida d'aquestes persones són bàsiques per poder decidir i empoderar-se, sent motor de la seva primera xarxa i entorn sociofamiliar i/o personal.

El nostre repte professionals és que tenim l'obligació de ser més corresponsables i no facilitar els lligams que han provocat (de forma no intencionada) altres professionals, serveis i/o institucions i molts sistemes que encara avui afavoreixin, directa o indirectament, que moltes persones delegin les seves responsabilitats en els professionals i/o tècnics del camp socioeducatiu i social.

Per què des del nostre servei ens plantegem treballar en una línia de treball comunitari i amb l'empoderament de les persones?

Sorgeix arran de que en el dia a dia estem "repetint" , malauradament a les persones i famílies que atenem que les prestacions, recursos i ajuts socials estan esgotant-se o que no hi tenen accés, degut (en bona part) per la manca de recursos econòmics de l'administració, i davant un mercat laboral en recessió, on el model de societat consumista s'està esgotant en bona part haver perdut el nord en aspectes d'equilibri, corresponsabilitat, ecologia, territori, sostenibilitat, etc. en pro dels lobbys del consumisme salvatge i l'especulació ferotge, veient que els més febles i vulnerables (persones grans, dones, joves, infants, etc.) socialment en sortim més perjudicats del que ja estàvem i que ni a mig, ni a llarg termini es veuen perspectives i respostes que ens aportin solucions globals.

Ens trobem amb persones i nuclis familiars en situació desafavorida que durant anys han anat esgotant alguns dels recursos de l'administració i no han fet front a la seva realitat com part de resoldre las dificultats o situacions que l'han derivat en aquestes problemes sociolaborals i familiars (més o menys greus).

Per què hem dissenyat (i apostat) per un programa formatiu?

El poder dissenyar i adaptar un curs coneixent d'entrada la majoria dels beneficiaris i ens ajuda a plantejar els objectius, competències i respostes que ens atansin a les seves demandes, solucions i/o respostes al que ens plantegen com "úniques" vies i sortides a la seva situació/problema. A més el fet de compartir l'experiència en grup els atansarà a conèixer més situacions que els afecten a tots/totes i mirarem d'establir un suport i seguiment en xarxa de tots els participants del projecte.

Creiem que davant l'actual situació social buscant noves alternatives vàlides, veiem en la "formació contínua i de vida" un dels recurs més òptims si contemplem la dedicació i el cost econòmic, davant l'impacte emocional i l'alt índex de resultats positius que generen canvis en les seves vides, després de "perdre" molt de temps, d'estar instal·lats en la queixa, culpabilitzant a la resta de societat de la seva situació no veient les creences i pors que els limiten.

A qui adrecem el curs?

A membres de les famílies amb les que treballem habitualment i que en algunes situacions són beneficiaries de prestacions o ajuts socials, entre altres. Prioritzant que puguin ser referents comunitaris o liderin el seu nucli familiar o entorn. Mai com contraprestació.

Quin és l'objectiu principal?

L'objectiu principal és capacitar a persones en situació de vulnerabilitat social, en tècniques de Coaching de Vida, PNL i THT de darrera generació en el desenvolupament de les seves habilitats de lideratge, potenciant les seves capacitats, per a que puguin construir el seu pla de vida.

Realitzar un procés de desenvolupament personal de cada participant i integrant del grup, amb l'intenció d'acompanyar-los i preparar-los des de l'àmbit humà en paral·lel i com complement al seu procés de vida. En aquest procés cada participant descobrirà i potenciarà les seves fortaleses, se connectarà amb la passió de voler-ho fer cada dia i treballarà en els comportaments que s'han construït en barreres per la seva vida, els seus estudis i el treball.

Es treballarà en tres àmbits de ser humà, com son: el llenguatge, el cos i les emocions; buscant des d'allí, una coherència que els empoderi en el dia a dia i en superar les seves metes.

Com s'estructurarà?

El curs te una durada prevista d'unes 24/30 hores distribuïdes en sessions setmanals, a més de treballs, que hauran de fer fora de l'espai del curs/taller, per "afiançar" aspectes i definir el seu "pla / línia de vida"

Quina dinàmica seguirà el grup?

Les dinàmiques que s'utilitzaran bàsicament seran les derivades en tècniques del Coaching de Vida, de l'Humor Terapèutic i altres pròpies del nostre model d'aplicació (relaxació, de desestrès, de Reiki, role-playing, màgia, musicoteràpia, artteràpia, etc.).

Pretenem que tot el que aprenen ho puguin compartir i posar en practica amb les seves famílies, amics, etc. de forma immediata i així també aquest entorn més proper participi del canvi.

Per què els professionals participen de forma activa del taller?

La majoria dels professionals de treball i l'educació social tenim llacunes importants en la comunicació amb les persones i famílies que treballem, entre altres perquè en la nostra formació no ens ensenyen a practicar en aquest part comunicativa (i cadascú i el seu tarannà fan que apliquis la teoria de la manera que vols, pots o te deixen). Això és el que hem d'aprendre de forma intuïtiva, i gestionem les "demandes" que ens fan les persones amb qui treballem intentant buscar lo més prioritari quant les persones que ens la fan, estant en u moment crític i gens objectiu.

Això farà estar més sensibles a aspectes que habitualment no treballem o no tenim en compte de les persones amb les que treballem i podrem desenvolupar una capacitat d'escolta major i més humana.

Quines habilitats específiques ensenyarem al curs?

A més de les pròpies de PNL, coaching, THT, etc. i amb un model sistèmic entorn a la relació d'ajuda d'en Carl Rogers, en el qual es tracta com viu la persona el problema, i no el problema en si. S'ha treballat molt l'escolta activa, el fet de tenir la capacitat d'escoltar

la persona, comprendre-la i l'acceptació segons viu la situació, així com la comunicació com a part molt important per establir i millorar la interrelació i l'acció entre les persones i famílies.

Està previst ensenyar al professional a no implicar-se emocionalment amb les persones i famílies que atenem i treballem?

"La llàgrima espontània no és dolenta", el que si és negatiu es que aquesta llàgrima ens impedeixi analitzar les necessitats que te de tu aquesta persona com professional que ets. Un pot empatitzar amb la llàgrima com part del procés, però si es de manera "compulsiva" vol dir que no s'empatitza, sinó que s'hi ha endinsat de tal forma que l'incapacita per ajudar.

Es tenen en compte factors com la religió o la procedència de la persona? (pel tema de les creences i limitacions)

Sempre es tenen en compte els diferents factors culturals, ètnics, religiosos, etc. degut que poden afectar al treball de limitacions, pors i creences del grup.

OBJECTIU GLOBAL DE L'ACCIÓ

1. Formar diferents grups de persones amb diferents dinàmiques basades en l'aplicació del Taller de Humor Terapèutic (THT) per a que puguem millorar les seves habilitats personals i socials.

2. Identificar a persones amb capacitats de lideratge, que tinguin interès i motivació en participar en el mòdul específic.

DESCRIPCIÓ DE LA PROPOSTA

Sovint en el nostre dia a dia ens trobem amb situacions, família, amics, companys, espais, llocs, etc. de les quals voldríem, o millor dit, requeriríem la necessitat de comunicar-nos.

Mitjançant l'aplicació i abordatge pràctic de tècniques i dinàmiques del mon del humor (molt ampli), del riure terapèutic, de l'expressió corporal amb exercicis d'autoconfiança i autoestima, etc. podem aconseguir redescobrir i potenciar les habilitats personals, que en ocasions creiem inertes, per facilitar, el nostre benestar i el del nostre entorn més immediat, així com fomentarem el lideratge dins de les seves diferents comunitats.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

- Utilitzar els recursos escènics en la creació artístic i difusió d'expressions.
- Aixecar l'ànim dels participants
- Fomentar la capacitat creativa e imaginativa.
- Motivar a la integració i producció d'idees del grup de participants.
- Crear un ambient lúdic i creatiu.
- Oferir un mitjà d'expressió lliure.
- Crear un mitjà on la comunicació mitjançant el cost, el gest, el ritme, etc.
- Fomentar el companyerisme, la disciplina i la cooperació.
- Estimular a la creació artística individual, expressant-se lliurement sense timidesa
- Ensenyar a valorar el treball dels companys.
- Elevar la seva autoestima i personalitat.
- Potenciar i fomentar el lideratge social entre els participants dels tallers.
- Incorporar l'humor como un element més, així com una eina terapèutica (como tècnica) de treball en diferents camps laborals i en las màximes aplicacions dins d'àmbits professionals.

RESULTATS ESPERATS:

1. Aconseguir l'aprenentatge de tècniques per part dels beneficiaris.

2. Aconseguir una motivació, interès i aprofitament a l'hora de fer les diferents tallers que composen els mòduls.

3. Millorar les capacitats, tant individuals com col·lectives dels participants.

4. Selecció del grup de persones per altres mòduls.

OBJECTIU GENERAL

Capacitar a persones, en tècniques de Coaching de Vida i THT de darrera generació aplicades al desenvolupament de les seves habilitats de lideratge, potenciant les seves capacitats, para a que puguin construir comunitats socials, emocionals i econòmicament sostenibles.

Realitzar un procés de desenvolupament de cada participant, amb la intenció d'acompanyar-los i preparar-los des de l'àmbit humà en paral·lel i como complement al seu procés de formació acadèmica. Dins d'aquest

procés cada participant redescobrirà i potencialitzarà les seves fortaleses, se connectarà amb la passió en el voler-ho fer a diari i

treballarà els comportaments que han constituït en dificultats per la seva vida, els seus estudis i el treball.

Es treballarà en els tres àmbits del esser humà, el llenguatge. el cos i les emocions; buscant des d'alli, una coherència que els empoderi en el tarannà del dia a dia i en quant aconseguir les seves metes.

OBJETIUS ESPECÍFICS

- Inversió en el talent humà per al desenvolupament de la comunitat, a partir dels corresponents plans (de millora) vida individuals i/o col·lectius.
- Capacitar a persones vulnerables amb eines de Coaching i THT, per enfortir-les en els seus talents naturals.
- Que siguin multiplicadors dels coneixements dins de les seves comunitats..
- Que potencialitzin la seva capacitat i la seva disposició per l'escolta activa i la seva disposició per escoltar activament al igual que la seva capacitat per comunicar-se assertivament.
- Reconèixer la diferencia entre afirmacions i judicis, i l'impacte que tenen en la manera en que se relacionen amb altres persones i amb ells mateixos..
- Capacitar-los en tècniques de comunicació excel·lent per millorar les seves relacions familiars, socials, laborals i grupals.
- Capacitar-los en tècniques de resolució de conflictes per a que siguin mediadors dins les seves famílies, comunitats i projectes individuals o grupals.
- Profunditzar en les seves competències emocionals, això els permetrà relacionar-se de manera més empàtica amb els demés.
- Que els participants posin en pràctica el seu lideratge, mitjançant reptes grupals, para a que d'aquesta forma reflexionin en termes de la seva manera actual de liderar i redescobreixin noves possibilitats de fer-ho.
- Oferir tècniques de Programació Neurolingüística per enfortir aquesta població per donar-lis seguretat, autoestima, auto-motivació, i l'estima en el camí de l'èxit.
- Ensenyar a aquest col·lectiu en la formulació d'objectius i dur-los a terme.
- Ofertar un espai per reformular els projectes individuals de cada participant i buscar l'espai per socialitzar-lo amb els principals "actors" de la zona
- Fer un seguiment dels participants mitjançant les xarxes socials. Oferint suport i contacte per l'execució dels seus projectes.

Tastet d'oficis

Montserrat Fabrés Andreu
Educadora social al CSS Trinitat Nova-Roquetes-Canyelles del districte de Nou Barris de Barcelona.

El projecte Tastet d'oficis és un recurs específic de formació i orientació laboral que intenta donar resposta a unes necessitats concretes detectades al territori.

S'adreça a joves de 16 a 21 anys, amb un nivell formatiu molt baix, abandonament dels estudis i una desorientació important respecte a les seves expectatives laborals. Amb desmotivació, problemes familiars i personals, desprotegits dels sistemes, que no acaben de vincular-se a cap programa i que necessiten un seguiment molt individualitzat.

Qui som

El projecte neix de la pròpia xarxa del territori i s'emmarca en la Comissió d'Inserció Sociolaboral dels barris Roquetes-Verdum, dels Plans de Desenvolupament Comunitari. D'aquesta comissió sorgeix un grup motor encarregat de dissenyar i gestionar el Tastet d'oficis i que està format per: dues tècniques de cada Pla de Desenvolupament Comunitari, un tècnic del Punt Òmnia de Trinitat Nova i una educadora social del Centre de Serveis Socials Roquetes-Canyelles-Trinitat Nova.

Què pretenem

Afavorir la millora de la inclusió social i laboral dels joves, acompanyant-los presencialment en el seu procés d'orientació educativa i professional; treballant de forma transversal competències personals, socials i laborals.

Sobretot som un recurs de proximitat, ja que estem en el mateix territori on viuen els joves; quest fet afavoreix la vinculació i consolidació amb els seus referents més propers i garanteix un acompanyament presencial diari en el seu procés d'orientació professional i educativa treballant de forma transversal competències personals, socials i laborals essencials totes elles per facilitar la seva integració en la societat amb una major probabilitat d'èxit.

Minimitzant la sensació de dispersió que experimenten algunes persones joves a l'hora d'adreçar-se als diferents recursos i serveis, se'ls facilita l'entrada en el circuït social i laboral a través de la xarxa d'educació formal i/o ocupacional, i la xarxa laboral assolint així un objectiu de qualificació professional.

Com ho fem

- Creixent en la mirada territorial implicant a les entitats, serveis i equipaments del territori: cedint espais, integrant-se a la borsa de recursos en context productiu, cofinançant el projecte, aportant com a capital social la inversió dels professionals que treballen al territori.
- Cercant i implicant empreses privades i d'altres que presten serveis públics externalitzats.
- Amb la prestació d'una beca de 60 euros mensuals per a aquells joves que han tingut accés al projecte i que han participat de la totalitat de les accions setmanals programades.
- Contractant una tècnica d'orientació laboral com a referent del projecte a través d'una subvenció de La Caixa i retribuir els joves que participen del projecte en context productiu d'una beca mensual de 60 euros.
- Amb una metodologia activa i participativa que combina la programació de diferents accions setmanals amb una durada total de 8 hores. Aquestes accions són:
  - *Mòdul d'orientació laboral, tutorització i seguiment individualitzat.*
  - *Mòdul de formació en competències transversals.*
  - *Descobrint una ocupació. Adquisició d'experiència professional en context productiu* amb un tècnic/a model que serà qui diàriament treballarà amb el/la jove els aspectes formatius-laborals. I es coordinarà amb la tècnica d'orientació laboral. El número d'hores que es realitzen a la setmana de pràctica és de 6 hores.

- Tastet 2.0 El projecte contempla una línia de formació específica en ofimàtica i eines digitals. El número d'hores destinades a aquesta formació és d'1h 30min. a la setmana.

Perfils professionals

S'han ofert un total de 19 places en context productiu i 12 perfils professionals diferents: auxiliar de monitor/a de lleure, de suport a l'alfabetització digital, de neteja, de reforç escolar, de geriatria, de suport de cafeteria i sala, de cuina, de manteniment, d'animació a gent gran, de recepció en equipament cultural i de cambrer/a de pisos.

Participants

Enguany s'ha atès un total de 90 joves, dels quals 31 han participat de la totalitat de les accions setmanals programades, 41 han estat atesos en entrevista de primera acollida i d'orientació i 21 han participat d'algunes sessions d'orientació professional.

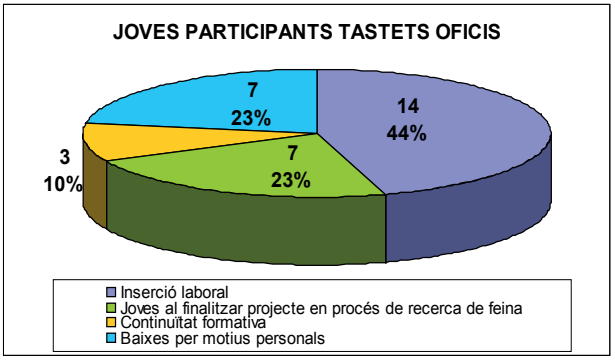

Dels 14 joves que han assolit la inserció laboral: 3 ho han fet a la mateixa empresa on han après l'ocupació, 6 en empreses externes, 5 després de ser seleccionats en programes de formació-ocupació. Després de participar en el Tastet d'Oficis, 3 joves han decidit continuar formant-se (Escola d'adults i CFGM).

Avaluació

A l'hora d'avaluar els resultats obtinguts, tots els implicats en el procés (joves participants, grup motor, empreses i entitats col·laboradores) han estat una peça clau per determinar el grau d'assoliment dels resultats esperats, així com la resposta que s'ha donat als diferents objectius plantejats en un inici.

A continuació, es presenten alguns dels indicadors que s'utilitzen.

En relació amb l'avaluació de l'estructura i organització del projecte

Indicadors i criteris d'avaluació	• Compliment de la planificació prevista • Número d'entrevistes d'acollida i orientació realitzades • Canal d'entrada dels joves participants • Número de joves beneficiaris del Tastet en context productiu • Número d'insercions • Ajust al pressupost previst • Número de convenis de pràctiques signats • Número de centres de treball on es realitzen els Tastets • Planificació del temps d'activitats formatives, d'orientació i de pràctiques • Nombre de baixes per assoliment d'objectius i causes
Instruments utilitzats	• Calendaris i quadres de planificació • Control de pressupost • Arxiu i control de les despeses (beques, transport, etc.) • Registres d'assistència • Reunions de coordinació, supervisió, seguiment i avaluació del pla de treball

En relació amb l'avaluació del pla formatiu i d'orientació

Indicadors i criteris d'avaluació	• Número de joves que han desenvolupat un itinerari formatiu • Adequació del programa formatiu: objectius, continguts i metodologia • Signatura del pla de treball individualitzat • Adequació de les activitats pràctiques i professionalitzadores • Idoneïtat dels recursos • Ser seleccionats en programes o accions formatives a les quals els joves hagin estat derivats • Valoració que realitzen dels joves els diferents referents professionals • Valoració dels propis joves
Instruments utilitzats	• Reunions de coordinació i seguiment • Entrevistes individuals i dinàmiques de grup • Informes de seguiment de les pràctiques • Qüestionaris de valoració dels participants • Dinàmiques grupals de valoració • Xerrades grupals

En relació amb l'avaluació dels joves participants

Indicadors i criteris d'avaluació	***Avaluació inicial:*** • Perfil d'entrada dels joves participants (coneixements, habilitats, actituds, competències professionals, expectatives...) ***Avaluació contínua:*** • Assimilació de continguts • Adquisició d'habilitats • Manifestació de conductes i actituds • Registres d'assistència als espais formatius i laborals ***Avaluació final:*** • Nivell de competència adquirida • Impacte de la formació rebuda
Instruments utilitzats	• Entrevistes i tutories individuals • Seguiment mensual amb els referents de les empreses, serveis i entitats col·laboradores • Dinàmiques de grup i xerrades grupals

Conclusions

Aquest és un projecte que té moltes fortaleses no només les que són en benefici dels joves sinó també les que ho són en favor del territori. En volem destacar:

- La singularitat de la seva gestió que parteix de la implicació del treball en xarxa.
- El capital social dels professionals del territori vinculats a la Comissió d'Inserció Sociolaboral, de les entitats i empreses col·laboradores amb el projecte de dintre i fora del territori.
- La bona acollida i predisposició per part dels referents dels recursos que han fet i estan fent possible el procés i resultats favorables obtinguts.
- El model alternatiu i atraient per als col·lectius de joves, amb moltes dificultats socials afegides. La seva proximitat i acompanyament facilita un espai de socialització a través del qual es vinculen socialment i laboralment generant un sentiment de pertinença comunitària al territori.

El projecte iniciat l'any 2012 s'ha anat ajustant fins a l'actualitat produint-se canvis amb relació a l'estructura i l'organització així com en el pla formatiu i d'orientació que cada curs s'ha anat realitzant. Enguany, destaquem el fet d'haver incorporat al projecte formació professionalitzadora amb una entitat del territori que ha impartit un Curs de manipulació d'aliments (5 hores) i el curs vinent hi ha programat un Curs d'atenció bàsica al client (20 hores). També es valora que el Tastet 2.0 sigui voluntari,